

Latvijas Okupācijas muzeja

apkārtraksts nr. 38, 2014. gada rudenī, Rīgā

Skats uz 2018

Pēc trim gadiem Latvijas valsts svinēs savu 100. gadadienu. Kultūras ministrija jau tagad gatavojas to sagaidīt ar plašu kultūrlu piedāvājumu klāstu, ieskaitot Dziesmusvētkus simtgades zīmē. Kā un ar ko 2018. gadu sagaidīs Latvijas Okupācijas muzejs? Ļaušos pasapņot, bet tai pašā laikā atgriežoties mūsdienu realitātē, kas šiem sapņiem dod pamatojumu.

2018. gadā Latvijas Okupācijas muzejs Nākotnes Namā svin

savu 25. gadadienu. Jaunā, mūsdienīgā ekspozīcija rāda Latvijas ceļu no neatkarības cauri okupācijai uz atjaunoto neatkarību un okupācijas seku pārvarēšanu. Okupācijas centrālais simbols ir Gulaga sargtornis, kas redzams no visiem zāles skatpunktiem. Neatkarības atjaunošanu ieskandina dziedošais Baltijas ceļš augšup uz balkonu un Latvijas neatkarības atjaunošanu. Latvijas simtgadei muzejā iekārtota izstāde, kas šo tēmu paplašina

un padziļina ar daudziem materiāliem un cilvēkstāstiem. Ar to saistīta programma latviešu un mazākumtautību skolās, publikācijas un videomateriāli. Ekspozīciju un izstādi apmeklē 200 000 apmeklētāju gadā.

Patlaban, 2014. gada 18. novembrī – beidzot! – Nākotnes Nama tehniskie plāni ir gandrīz pabeigti. Tas nozīmē, ka 2015. gadā varēs notikt konkurss celtnieka izvēlei un sākties būvdarbi.

Skats uz 2018

> Tas nozīmē arī, ka pamatakmenī varēsīm guldīt kapsulu ar vairāk nekā 7000 muzeja atbalstītāju vārdiem, kuri ziedojuši gan muzeja darbam, gan Nākotnes Namam. Vēl ir laiks pievienoties. Priekšā vēl spāru svētki un muzeja atklāšana. 2016. gads nav neiespējams mērķis. Muzeja plāni 2018. gada programmai top jau tagad. Jātop vēl tikai Nākotnes Namam.

2018. gadā Stūra mājā darbojas pastāvīga Latvijas Okupācijas muzeja izstāde par ēku un čekas darbību tajā. Izstāde un čekas cietums pieejams apskatei visu gadu kā memoriāls un atgādinājums par komunistiskās varas teroru un noziegumiem pret cilvēci.

Nupat 2014. gada 19. oktobrī tika slēgta "Rīga 2014" ietvaros atvērta muzeja pagaidu izstāde un beidzās muzeja sagatavoto gidu ekskursijas, pēc kurām bija īpašs pieprasījums. Pakļaujoties pieprasījumam, valdība lēmusi iekārtot pirmajā stāvā un pagrabā telpās pagaidu apkuri un atvērt tās apskatei arī ziemas mēnešos. Šis

darbs arī turpmāk uzticēts Latvijas Okupācijas muzejam. Turpināsies ēkas un čekas darbības zinātniskā izpēte. Vēl arvien neatbildēts ir jautājums par visas ēkas izlietošanu un apsaimniekošanu, bet ir skaidrs, ka čekas tumšie darbi beidzot būs izgaismoti un atgādināti, čekas upuru piemiņa saglabāta un nodota nākamajām paaudzēm.

2018. gadā notikušas nozīmīgas pozitīvas pārmaiņas Latvijas Okupācijas muzeja biedrības (OMB) un muzeja sastāvā. Kopš muzeja dibināšanas pagājuši 25 gadi, vesela paaudze. Muzeja biedrības vecbiedru pulks kļuvis kuplāks; klāt nākuši jauni, dinamiski biedri, kuri gatavi gādāt par muzeja pilnveidošanu Nākotnes Namā nākamajos 25 gados. Muzeja saime papildinājusies ar jauniem darbiniekiem, kuri izmanto visas Nākotnes Nama dotās iespējas muzeja tālākveidošanā. Izveidojusies produktīva, uz mērķiem virzīta sadarbība starp OMB, Kultūras ministriju un citām valsts institūcijām.

2015. gada janvārī OMB ievēlēs valdi nākamajiem trim gadiem. Tai būs jāpabeidz ilgi lolotais un aizkavētais Nākotnes Nama projekts. Tālāk muzeja veidošana jau būs nākamās paaudzes darbs. Daudziem sākuma gadu biedriem beidzot aktīvu darbu OMB, jau tagad notiek pakāpeniska biedru sastāva atjaunošana. Un jau tagad muzeja saime papildinās ar jauniem darbiniekiem, kuriem būs iespēja muzeja darbu paplašināt un padziļināt jaunajā ēkā.

Jāatceras, ka 2018. gads gan būs Latvijas simtgade, bet vēl ne gads, kad Latvija varēs pārkāpt sliekšnim, kad tās neatkarības laiks būs bijis ilgāks nekā okupācija. Kad tam būs pārkāpts, Latvija varēs patiešām vairāk vērties nākotnē nekā pagātnē. Taču pagātnei aizmirst Latvija nekad nedrīkstēs. Tāpēc Latvijas Okupācijas muzejam vēl ilgi būs jāglabā pagātnes atmiņa, piemiņa un atgādinājums. //

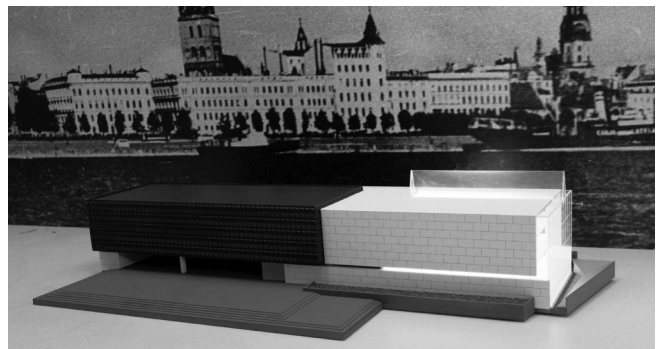
Valters Nollendorfs,
OMB valdes priekšsēdis

Muzejā viesojās Turcijas prezidents

Attēlā no kreisās: Turcijas prezidents Redžeps Tajips Erdogans, OMB valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs un OM direktors Gunārs Nāgels

Nākotnes Nama makets Gaismas pilī

Izgatavots Nākotnes Nama makets, ko pēc muzeja rekonstrukcijas ievietos jaunās ekspozīcijas noslēguma sadaļā "Latvijas valsts atjaunošana. Okupācijas sekas". Līdz tam maketu varēs apskatīt otrpus Daugavai – vienā no Gaismas pils lasītavām, līdzās arhitekta Gunāra Birkerta dāvināto grāmatu kolekcijai

Jāceļ Okupācijas muzeja atpazīstamība

■ *Intervija ar Okupācijas muzeja direktoru Gunāru Nāgelu*

Nāgela kungs, pagājušas mazliet vairāk nekā 100 dienas, kopš jūs pārņēmt Latvijas Okupācijas muzeja direktora pienākumus no ilggadējās direktores Gundegas Micheles. Sakiet, lūdzu, kāds bija jūsu ceļš uz muzeja direktora amatu un kāds jums bijis šis laiks – sākums jaunajā amatā?

Kā jau parasts trimdas latviešiem, mēs dzīvojam divas paralēlas dzīves – vietējā sabiedrībā un latviešu sabiedrībā. Varbūt ir tikai sagādīšanās, ka gan Gundega Michele, gan es nākam no eksaktajām zinātnēm, bet noteikti nav sagādīšanās, ka abi esam daudzus gadus strādājuši latviešu sabiedrībā trimdā un nodarbojušies ar tās problemātiku.

Nebeidzamās diskusijas par latviešu identitāti un tās uzturēšanu veda pie praktiskiem darbiem – latviešu radoraidījumu vadišanas Melburnā,

Austrālijā, darbu latviešu laikrakstos, laikraksta "Latvietis" dibināšanas. Darbam "uz iekšu" vienmēr nācis klāt darbs "uz āru" – skaidrot vietējai sabiedrībai, kur atrodas Latvija un kas ir latvieši.

Iepriekš esmu strādājis akadēmiskā laukā universitātēs, bet vēlāk, vadot informātikas projektus, dažādās pasaules malās. Daudz esmu nodarbojies ar lietu skaidrošanu vai ar starpniecību starp atšķirīgu nozaru pārstāvjiem, tāpēc saprotu vajadzību sniegt informāciju "sagremojamā" veidā.

Biežāk un biežāk šīs abas paralēlās dzīves sāka krustoties, un zināmā veidā muzeja direktora amats ir nākamais loģiskais solis.

Pārņemot šo amatu, man ir apziņa, ka 21 gada garumā ir veltītas lielas pūles izveidot muzeju par labi strādājošu organizāciju, līdz ar to šis sākuma periods ir bijis galvenokārt iejušanās

jaunā atbildībā un muzeja nākotnes iespēju izvērtēšanā.

Cik lielā mērā ikdienas darbs muzejā atbilst tam, kā bijāt to iedomājies pirms uzsākšanas?

Godīgi sakot, nebiju sevišķi sīki domājis par to, kāds būs darbs muzejā. Vienīgi sapratu, ka tas ir ļoti vērtīgs darbs un ka es to spēšu darīt. Kad devos strādāt pirmā projektā Saūda Arābijā, vēl mazāk zināju, kas mani sagaidīs. Tāpat pārcelšanās uz Latviju 1990. gada sākumā bija solis pretīm nezināmajam.

Direktora darbs ir gana intensīvs, saistīts ar daudzu atbildīgu lēmumu pieņemšanu, biežām prezentācijām, tomēr tā ir tikai viena dzīves puse. Kas jums ārpus darba sagādā prieku, kur smēlaties enerģiju?

Jāceļ Okupācijas muzeja atpazīstamība

Pretpadomju demonstrācija PSRS ceļojumu biroja "Intūrists" un PSRS lidfirmas "Aeroflot" biroju priekšā Kopenhāgenā Eiropas Latviešu jaunatnes apvienības kongresa laikā 1985. gada jūlijā. Demonstrācijas dalībniekus izklīdināja policija. Attēlā otrais no labās: Gunārs Nāgels

- > Bez darba muzejā vēl vadu laikrakstu "Latvietis", kas ir devis iespēju tuvāk iepazīties ar latviešu dzīvi visā pasaulē. Diemžēl mazāk laika palicis mūzikas nodarbībām – agrāk dziedāju kori un arī biju dibinājis un vadījis etnogrāfiskās mūzikas ansambli. Klavierspēle ir radoša jūtu izpausme, un gandrīz visu mūžu esmu uzskatījis klavieres ne tikai par instrumentu, bet arī par iespēju sarunāties ar jūtu pasauli.

Jau no muzeja dibināšanas brīža lielākais finansiālais atbalsts ir nācis no latviešiem pasaulē. Arī jūs, Nāgela kungs, esat dzimis, audzis un lielāko mūža daļu dzīvojis ārpus Latvijas. Vai varat definēt, ko, jūsuprāt,

Okupācijas muzejs nozīmē tautiešiem ārzemēs un ko – Latvijā dzīvojošajiem? Vai saredzat izpratnes atšķirības vai – gluži pretēji – kaut ko kopīgu?

Okupācija un okupācijas drauds sašķēla mūsu tautu četrās daļās – uz Austrumiem izsūtītie, uz Rietumiem aizbēgušie, Latvijā palikušie un zem zemes guļošie. Rietumu trimda daudzus gadus bijusi visredzamākā okupācijas liecība, jo tikai tai bija iespējas tieši uzrunāt pasauli par netaisnībām, kuras mēs visi cietām. Trimda ir viena no okupācijas atstātām rētām, kam sekas ir tādas, ka trimdinieku identitāte ir sašķelta starp Latviju un mītnes zemi.

Okupācijas muzeja atbalsts ir loģisks turpinājums trimdas politiskai

ciņai par Latvijas neatkarību. Varbūt sākumā vairāk domāja tikai par okupācijas vēstures faktu apliecināšanu, bet pēdējā gada notikumi ir pierādījuši, ka mūsu vēstures saprašana ir svarīga ārpolitikas funkcija, un muzeju regulāri oficiālās vizītēs apmeklē vēstnieki, prezidenti un karaļi.

Tautiešiem ārzemēs muzejs un tā atbalstīšana ir apliecinājums, ka viņi visu laiku ir bijuši daļa no Latvijas, un atziņa, ka mūsu okupācijas vēsturi nedrīkst aizmirst. Latvijā dzīvojošiem muzejs ir pa daļai neatšifrēta iestāde, un dažreiz apmeklētāji izrāda izbrīnu, redzot okupācijas perioda konspektīvu izklāstījumu.

Izpratnes ir atšķirīgas, bet muzeja nākotne prasa šīs izpratnes apvienot.

Ko jūs kā Okupācijas muzeja direktors vēlētos paveikt līdz Latvijas simtgadei 2018. gadā?

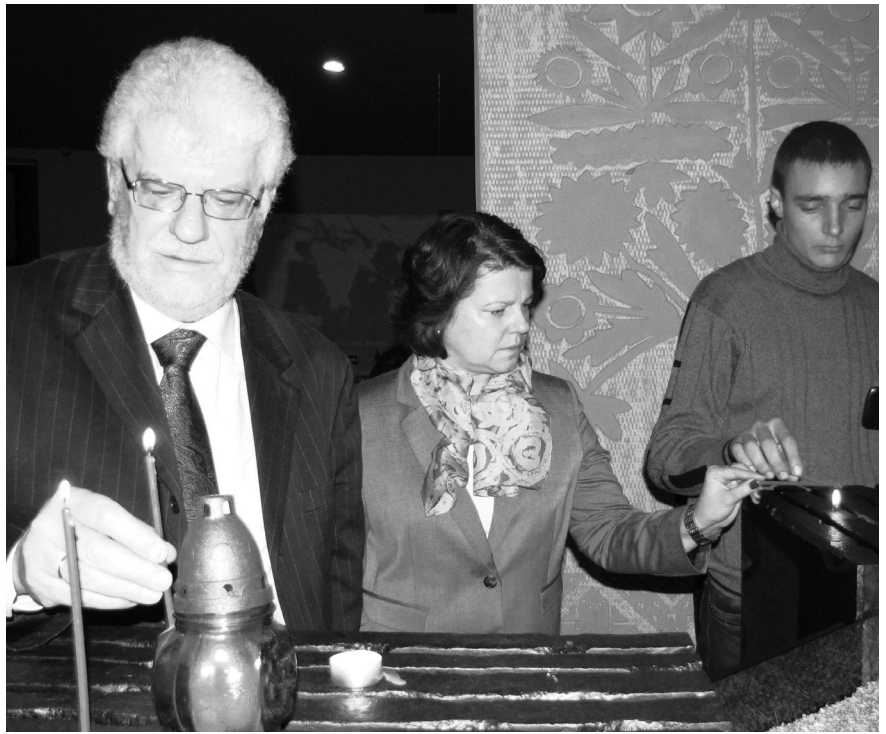
Līdz Latvijas simtgadei vēl palikuši daži gadi. Ir svarīgi atcerēties, ka no šiem simts gadiem nepilna puse ir pavadīta neatkarībā, līdz ar to Okupācijas muzeja tematika atspoguļo zīmīgu daļu no mūsu vēstures.

No svarīgākiem darbiem var minēt Nākotnes Nama pilnveidošanu un Stūra mājas likteņa nokārtošanu. Kā zināms, Okupācijas muzeja ēka pieder valstij, bet muzejam pieder viss saturs no mēbelēm līdz ekspozīcijai un krājumiem. Valsts pārvaldītā un finansētā ēkas pārbūve jau labu laiku kavējas, un mēs esam bijuši nedaudz vairāk par bezspēcīgiem novērotājiem šai procesā. Ir paredzēts, ka muzejs Stūra mājā ar 2015. gadu turpinās pārvaldīt izstādi pirmajā stāvā un vadīt ekskursijas pa čekas pagrabiem, bet mums arī jāveicina pārējās, tukšās ēkas daļas saprātīgas lietošanas nodrošināšana.

Bez šiem diviem fundamentāliem jautājumiem ir jāturpina celt Okupācijas muzeja atpazīstamību Latvijā, jāpaaugstina finansiālais atbalsts, ko saņemam no Latvijas iedzīvotājiem un uzņēmumiem, un pastiprināti jāizmanto visas jaunās elektroniskās iespējas izplatīt muzeja stāstāmo.

Ko jūs šā 2014. gada nogalē gribētu pateikt mūsu apkārtraksta lasītājiem?

Šajā gadā ir bijušas lielas maiņas drošības situācijā pasaulē. No vienas puses – tiešais militārais un nemilitārais drauds Latvijai ir paaugstinājies, bet – no otras puses – pasaule ir gatavāka uz klausīt latviešu stāstus par mūsu neseno vēsturi. Tas uzliek vēl lielāku atbildību Okupācijas muzejam izmantot visas iespējas "Atcerēties, pieminēt un atgādināt". Kā privāts muzejs mēs to darīsim neatkarīgi no vēsmām Latvijas politikā, un kā privāts muzejs vienmēr būsim pateicīgi jums, mūsu atbalstītājiem, par izrādīto uzticību šā darba veikšanā. //

Gunārs Nāgels un Latvijas vēstniece Ukrainā Argita Daudze Golodomora upuru piemiņas memoriālā Kijevā, Ukrainā, atklājot Okupācijas muzeja izstādi "Latvijas traģēdija 1941". Atklāšana notika 2014. gada februārī, laikā, kad Kijevā risinājās traģiskie Maidana notikumi

Gunārs Nāgels iepazīstina Zviedrijas karalieni Silviju ar muzeja ekspozīciju 2014. gada 26. martā

Inese Krieviņa,
OM sabiedrisko lietu vadītāja

Stūra mājas izstādei durvis ciet. Ceram uz atvēršanu 2015. gadā!

Izstādes līdzautors, vēsturnieks un Stūra mājas eksperts Rihards Pētersons

Latvijas Okupācijas muzeja gatavoto izstādi Stūra mājā (bijušajā LPSR Valsts drošības komitejas ēkā) šovasar apskatīja 44 513 apmeklētāju, bet mājas apskates tūrēs ar gidu devās 27 059 cilvēki. Vēl jāpieskaita vairāki simti viesu, kuri ēku aplūkoja īpašajās ekskursijās – bijušie čekas ieslodzītie, žurnālisti, kolēģi no ārvalstu un Latvijas muzejiem un arhīviem, kā arī ārvalstu diplomāti un pašmāju "prominences".

Šādu apmeklētāju skaitu mēs, projekta "Izstaigā Stūra māju" veidotāju grupa, uzskatām par ļoti labu rezultātu. Izstāde un ēkas apskates tūre, lielās līnijās vērtējot, ir izdevušās. Projekts nodemonstrēja muzeja cilvēku gatavību un spēju darboties vidē, kas, no vienas puses, ir autentiska un tāda arī apmeklētājiem bija jāparāda, bet,

no otras puses, bija ļoti "nemuzejiska" – auksta, mitra un nepiemērota muzeja materiālu izvietojuma nosacījumiem. Tomēr ekspozīcija tika izveidota, un gidi darbam sagatavoti.

Lai atainotu čekas darbību Latvijā, izmantojām tradicionālu pieeju – fotogrāfijas, dokumentus, paskaidrojošos tekstus un gadskaitļus, tai pašā laikā mēs apmeklētājiem piedāvājām iespēju ieraudzīt cilvēkus, kuri nepastarpināti zināja stāstīt par čeku. Izstādē radījām videomateriālu, ko sagatavoja vēsturnieki Lelde Neimane un Rihards Pētersons. Viņi izveidoja liecību fragmentu apkopojumu, kurā ietvēra čekas upuru stāstījumus par laiku no 1940. gadu vidus līdz 1980. gadu vidum. Videofilma tika subtitrēta, tādējādi dzīvais vēstījums sasniedza arī izstādes apmeklētājus no ārzemēm.

Lai gan izstāde pašlaik ir aizvērta, videomateriāls joprojām ir pieejams. To var noskatīties muzeja *Youtube* kanālā internetā: <http://ejuz.lv/bo>

Drīzumā internetā būs vēl viens materiāls – virtuālā tūre pa Stūra mājas telpām, ko muzejs gatavo kopā ar Latvijas Institūtu un firmu "Skat Skat". Šo projektu muzejs finansēs no līdzekļiem, ko sabiedrība saziedoja Stūra mājas bezmaksas ekspozīcijā ziedojuma kastē.

Izstādes aizvēršana 19. oktobrī bija viena no grūtākajām Stūra mājas personāla darb dienām. Daudzi, kuri vēl pēdējā brīdī gribēja paspēt ielūkoties kamerās un pagrabos, vilās, ka biļetes vairs nepārdod. Apmeklētāji neapmierinātību izpauđa skaļi. Visiem bija skaidrs, ka izstāde un ēkas apskate ir jāturpina, jo redzēt gribētā-

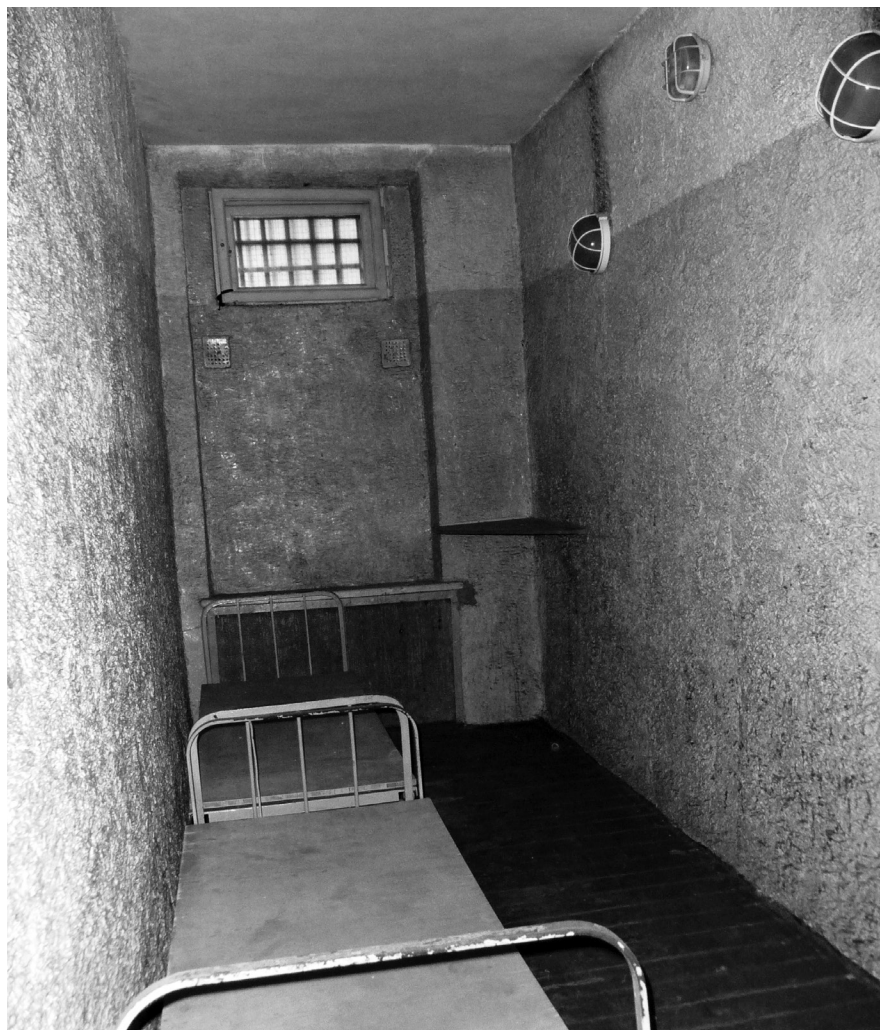

Muzeja veidotās izstādes zālē notika vairāki tematiski sarīkojumi, tostarp PSRS soda nometnē Kengirā ieslodzīto sacelšanās 60. gadadienai veltīts pasākums 26. jūnijā

ju netrūks. Palīdzot Dacei Vilsonei no nodibinājuma "Rīga 2014", kas gādāja, lai Stūra māju atvērtu Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas ietvaros, un visus sešus mēnešus novērsa tās darbības šķēršļus, muzeja cilvēki kopā ar Kultūras ministriju izstrādāja plānu izstādes turpināšanai arī 2015. gadā. Novembra sākumā Kultūras ministrija bija panākusi valdības atbalstu izstādes sagatavošanai otrreizējai atvēršanai. Ir plānots iekārtot pagaidu apsildes ierīces un sagatavot jaunu apskates maršrutu ēkas pirmajā un pagrabstāvā. Ja vadība izstādes darbību finansiāli atbalstīs arī 2015. gadā, muzejs būs gatavs vēl paplašināt izstādes saturu un sasaukt atpakaļ pieredzes bagātos gidus, lai visi, kuri nepaspēja apskatīt Stūra māju, to varētu izdarīt. //

Līga Strazda,
OM projekta "Izstaigā Stūra māju"
vadītāja

Latvijas Okupācijas muzejs pateicas par labi padarīto darbu projekta "Izstaigā Stūra māju" gidu vadītājai Aijai Abenei un gidiem Ievai Bērziņai, Aijai Ertai, Signei Irbei, Ievai Ozoliņai, Paulam Rēvelim, Ievai Rozenbergai, Kristai Saberovai, Mārtiņam Zvidriņam un Lilianai Vancānei.

Stūra mājas ieslodzījuma kameras un pagrabi raisīja ievērojamu apmeklētāju interesi. Pēdējos mēnešos bija izpirktas visas biļetes uz gidu vadītājām ekskursijām

Latvijas skolotāji augsti novērtē muzeja Izglītības nodaļas rīkotos seminārus

Izglītības nodaļas darbu šajā rudē nī raksturo divas iezīmes – jaunu ceļu meklējumi un veco, labo tradīciju turpināšana. Nodaļas darbinieki turpina domāt par to, lai skolēnu nodarbības būtu ne tikai izglītojošas par vēstures jautājumiem, bet arī par to, lai tās būtu interesantas, mūsdienīgas un saistītas ar šodienas jauniešu izpratni par nozīmīgām lietām. Tāpēc izveidojām jaunu nodarbību **"Mūsu Baltijas ceļš"**, kuras mērķis ir palīdzēt skolēniem izprast šo unikālo notikumu un atklāt pilsoniskās līdzdalības nozīmi vēsturē un mūsdienās.

Ričards Štālbergs no Āgenskalna Valsts ģimnāzijas par nodarbību: *"Latvijas Okupācijas muzeja veidotā tematiskā nodarbība skolēniem "Mūsu Baltijas ceļš" ir izcila iespēja iepazīt pagātnes notikumus mūsdienų versijā. Nodarbība apvieno vēstures stundu klasiskajā izpratnē un iespēju pašiem praktiski darboties, veidojot savu "Baltijas ceļu" ar pašu izdomātām, katrprāt, svarīgām problēmām, kas jāparāda sabiedrībai. Dzīvās ķēdes veidošanas*

mērķis ir atspoguļot iesaistītās grupas izvirzīto problēmu un iesaistīt pēc iespējas vairāk cilvēku no malas (vecpilsētas viesus un ļaudis, kuri dodas savās ikdienas gaitās), kuri būtu vienprātībā ar ķēdes "organizatoriem" un būtu gatavi kopīgi sadoties rokās. Šī nodarbība ir lieliska iespēja, lai uz "savas ādas" izbaudītu to kopības un pacilātības sajūtu, ko sniedz šāda dzīvās ķēdes veidošana, lai iepazītu mūsu tautas ne tik seno, bet nozīmīgo vēsturi."

Turpinot vecās, labās tradīcijas, nopietni strādājam, izglītojot Latvijas skolotājus. Izveidojām jaunu kursu programmu semināram **"Latviju atstājot. Izceļošana. Bēgšana. Izsūtīšana"**. Semināra tematika ir saistīta ar projektā "Dažādas tautas – kopīga pieredze" (*Different Nations – Shared Experiences*) tapušajiem materiāliem – dokumentālām filmām "Uz visiem laikiem. Vācbaltiešu izceļošana", "Deportācijas. Divas nakts, viens noziegums", "Pāri jūrai. Bēgšana uz Zviedriju" un metodisko materiālu. Skolotāju atsaucība bija ļoti liela, rudens sesijā piedalījās 50

skolotāju, bet 80 gaida, ka arī pavasarī rīkosim šos seminārus.

Seminārs risinājās divas dienas, kuru laikā skolotāji iepazinās ar projekta materiāliem par migrāciju Baltijas jūras reģionā 20. gadsimtā un Melānijas Vanagas muzeja virtuālo ekspozīciju "Esi pats!", klausījās lekcijas "Deportācijas un sociālā atmiņa" (*Dr. Hist. Vita Zelče*) un "Vācbaltiešu izceļošana 1939.–1941. gadā" (*Detlefs Hennings, M.A., Ziemeļaustrumu Institūts*).

Semināra ietvaros bija iespēja apmeklēt Stūra māju, kā arī Jūgendstila muzeju. Par savu personīgo pieredzi nodarbībā "Pāri jūrai: Slapjdraņķis. 17 bēgļi caurā 18 pēdu laivā" stāstīja Dagnija Staško. Ļoti ceram, ka pavasarī būs lektoru atsaucība un muzeja līdzekļi, lai varētu turpināt šos kursus!

Aicinām noskatīties projektā "MYPLACE" tapušo filmiņu par Izglītības nodaļas darbu <http://www.omip.lv/lv/par-izglitibas-nodalu> //

Inguna Role,
OM Izglītības nodaļas vadītāja

Skolēnu nodarbība "Mūsu Baltijas ceļš" blakus muzejam – Rātslaukumā

Dagnija Staško skolotāju seminārā vada nodarbību "Pāri jūrai: Slapjdraņķis. 17 bēgļi caurā 18 pēdu laivā"

Darbu muzejā sācis jauns izstāžu kurators

Kārlis Dambītis: "Esmu dzimis 1984. gadā Rīgā. Mācījos Rīgas Franču licejā, bet vēlāk Rīgas Hanzas vidusskolā. Pēc vidusskolas beigšanas jau droši zināju, ka studēšu vēsturi, tāpēc iestajos Vēstures un filozofijas fakultātē un šobrīd jau esmu doktora zinātniskā grāda pretendents un izstrādāju promocijas darbu par Latvijas armijas artilērijas vēsturi.

Vienas no pirmajām bērnības atmiņām man saistās ar bijušā Strēlnieku muzeja krātuvi, kur strādāja mana mamma. Tas laikam ir iemesls manai interesei gan par Latvijas 20. gadsimta vēsturi, gan militāro vēsturi kopumā. Gandrīz astoņus gadus nostrādāju Latvijas Kara muzejā, kur šo gadu

laikā ieguvu padziļinātas zināšanas Latvijas militārajā vēsturē un būtisku pieredzi muzeja darbā. Esmu iedziļinājies tēmās, kas saistītas ar Brīvības cīņām, Latvijas aizsardzības sistēmas un armijas vēsturi, uniformoloģiju, karavīru sadzīvi u.tml. Vienlaikus savas zināšanas papildinu, dienot NBS Zemessardzē, kur ir iespēja apgūt un saprast to specifisko pieredzi, ko grāmatās nav iespējams izlasīt. To esmu izmantojis, gan lasot lekcijas un veidojot nodarbības, gan piedaloties vēsturisko kauju rekonstrukcijās un konsultējot filmu veidotājus.

Darbu Latvijas Okupācijas muzejā es uztveru kā iespēju iegūt jaunu pieredzi ne vien kā vēstures dokumentētājs, bet arī kā tās radītājs." //

Jaunais muzeja izstāžu kurators
Kārlis Dambītis

Barselonā atklāta izstāde par Latvijas ceļu uz brīvību

Izstādes atklāšanā 15. oktobrī izskanēja teju par Katalonijas neoficiālo himnu kļuvisais latviešu komponista Mārtiņa Brauna skaņdarbs "Saulē. Pērkons. Daugava". To izpildīja viens no labākajiem Katalonijas koriem "Jove de l'Orfeó Catal"

Lielu daļu izstādes veido Okupācijas muzeja krājuma materiāli: fotogrāfijas, dokumenti un piemiņas lietas

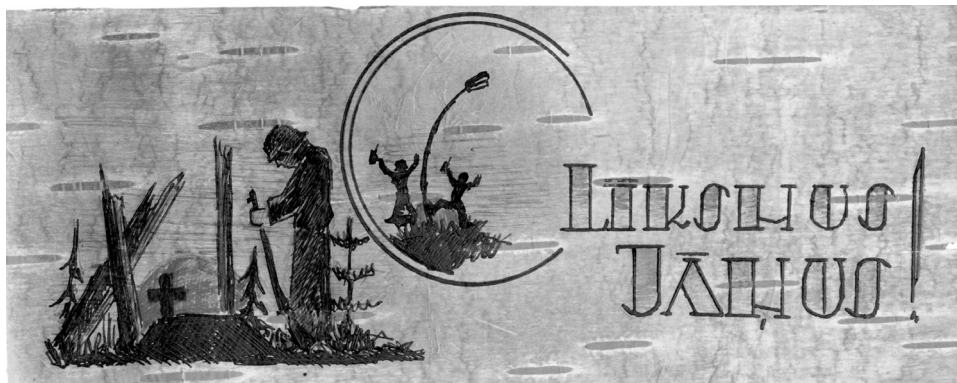
Katalonijas galvaspilsētā Barselonā (Spānija) ir atklāta izstāde par Latvijas vēsturi "Latvija: cīņa par brīvību" ("Latvia: the fight for freedom"), kuras pamatā ir Latvijas Okupācijas muzeja materiāli. Izstā-

de skatāma Barselonas senākajā daļā *Plaça Del Rei* Svētās Agates kapelā un būs atvērta līdz 2015. gada 11. janvārim. Latvijai veltītā izstāde iekļaujas Barselonas pilsētas domes Kultūras institūta iniciētā projektā, kas veltīts 25. gadskārtai, kopš krita Berlīnes

mūris un beidzās aukstais karš. Latvija rādīta kā viena no valstīm, kas šo procesu ietekmē atguva neatkarību. Izstādē atainots laika posms no 1918. gada, kad Latvija pasludināja neatkarību, līdz 2004. gadam, kad Latvija iestājās Eiropas Savienībā. //

Jauniegvumi

Sagatavojusi Taiga Kokneviča,
Okupācijas muzeja galvenā krājuma glabātāja

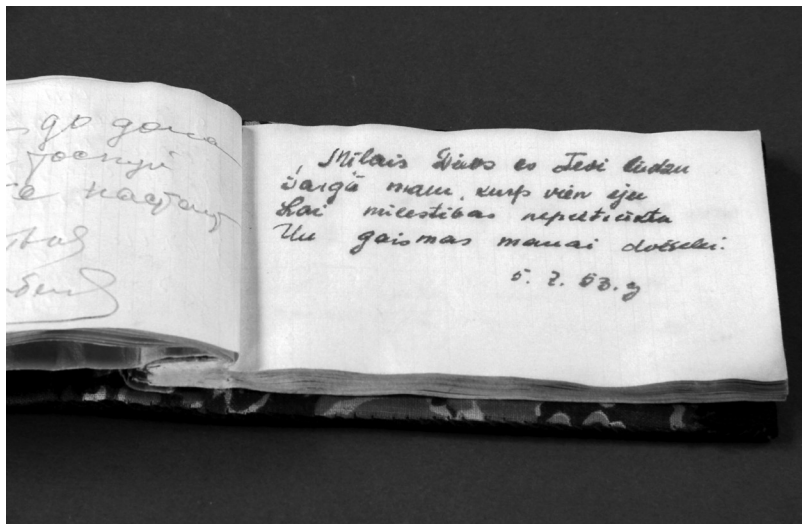
Pašgatavota bērza tāss
apsveikuma kartīte,
ko nosūtījis Kārlis
Ozols no Austrumu
frontes 1943. gada 14.
jūnijā N. Draudziņas
ģimnāzijas skolniecei
**Ilgai Vērpelis (prec.
Breikša)** kā sveicenu
Jānos.

Jāņa Vilka dāvinātie Atmodas
perioda materiāli: nelegālā
izdevuma "Auseklis: sabiedriski
politisks, literārs un reliģisks
neatkarīgs žurnāls" eksemplāri un
elektriskā rakstāmmašīna "Daro
202", ar kuru pēc disidenta Ivara
Žukovska ierosmes 1987. gadā
tika veidots žurnāls "Auseklis".
Rakstāmmašīnu 1987. gadā būv-
inženieris Beinerts atdeva Jānim
un Ilgai Vilkiem, lai viņi varētu
pārrakstīt nelegālā žurnāla "Ausek-
lis" tekstus. Žurnāla 1.–6. numura
teksti ar šo rakstāmmašīnu tika
pārrakstīti 12 eksemplāros.

Ineses Auziņas Smith
dāvinātais Latvijas Republikas
karogs, lietots Latvijas sūtniecī-
bas ēkā Londonā 20. gs. 30.–80.
gadu pirmajā pusē. Latvijas sūtņa
Londonā Kārļa Zariņa meitas
Mariannas Zariņas māsiņa Valda
Lēmane Latvijas sūtniecības
karogu saglabājusi savās mājās
Lielbritānijā kopš 20. gs. 80.
gadiem, kad karogu viņai nodeva
Marianna Zariņa lietošanai pie
ēkām Korbijā, kur notika Liel-
britānijas latviešu mākslinieku
un daiļamatnieku izstādes un citi
latviešu pasākumi.

Pašgatavots bloknotiņš. Izgatavojusi **Edīte Konovalova-Millere** 1952. gadā ieslodzījuma vietā Kemerovas apgabalā. Edīte Konovalova dzimusi Rīgā, 1944. gada oktobrī devās uz Vāciju un apprecējās; arestēta savā dzīves vietā Vācijā, Kroicburgā, 1950. gada 12. jūnijā, kad meitai Ritai bija 3 gadi un 10 mēneši; vīrs un meita palika dzīvot Vācijā. Ieslodzīta cietumos Vācijas un Baltkrievijas teritorijā un nometnēs Kemerovas apgabalā. Atbrīvota 1954. gadā, atgriezusies Rīgā pie tēva Aleksandra Konovalova. Māte Amālija Konovalova mira meitas ieslodzījuma laikā 1952. gadā, tēvs sēru vēsti slēpa no meitas, rakstot uz nometni, ka māte neraksta sāpošās rokas dēļ. 1957. gadā Rīgā Edīte apprecējās otro reizi. Pēc apcietināšanas ar meitu pirmo reizi satikās 1975. gadā Rīgā. Kopš 1990. gada dzīvo Vācijā.

Ulda Mākuļa dāvinātais aģitācijas plakāts "Balsosim par LTF kandidātiem. Голосуйте за кандидатов НФЛ", kas izgatavots saistībā ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes vēlēšanām 1990. gadā.

Muzejam dāvina Gunāra Astras pašgatavotu koferi

Izcilā Latvijas nacionālās pretošanās kustības dalībnieka Gunāra Astras 83. dzimšanas dienā Latvijas Okupācijas muzejs saņēma vērtīgu dāvinājumu – paša gatavotu koferi, ar kuru viņš sūtīja grāmatas no ieslodzījuma vietas uz Latviju. Koferi muzeja krātuvei dāvināja viņa brālis Leons Astra. Koferi Gunārs Astra izgatavoja 1975.–76. gadā, atrodoties ieslodzījuma vietā Permas apgabala Kučino sādžā nometnē BC 389/36. Tas pagatavots no finiera, ar apkaltiņiem metāla stūriem. Uz viena sāna ar krāsu uzrakstīta saņēmēja brāļa Leona Astras adrese un nosūtītāja – Gunāra Astras – ieslodzījuma vietas adrese.

Attēlā: Gunāra Astras brālis Leons Astra

■ Muzeja atbalstītāji pasaulē

Elvīras Čalupskas dāvinājums muzejam

Muzejs ir sekmīgi pārdevis nekustamo īpašumu Dankeri-2, ko tam dāvinājusi Austrālijas latviete Elvīra Čalupska (*Chalupsky*). Dankeri-2 atrodas Lauceses pagastā starp Daugavpili un Baltkrieviju, un tur ir 25 ha zemes, no tiem – 22 ha aramzemes. Īpašums vēl nebija reģistrēts zemesgrāmatā, un

visus darbus, saistītus ar reģistrēšanu un pārdošanu, muzeja uzdevumā veica Anita Kalēja. Ieguvums muzejam no dāvinājuma ir EUR 14 004.

Latvijas Okupācijas muzejs izsaka lielu pateicību Čalupskas kundzei par atbalstu, kas palīdzēs iekārtot jauno ekspozīciju Nākotnes Namā. //

Muzeja atbalstītāja Elvīra Čalupska

Ņujorkas Daugavas Vanadzies ziedo ceļanaudu uz muzeju Latvijas skolēniem

Rudenī Okupācijas muzejā viesojās Ņujorkas Daugavas Vanadžu priekšniece Marija Lidija Mahere, lai pastāstītu par Latvijas skolēnu atbalstam veltītu sarīkojumu, kas notika šovasar 14. jūnijā Ņujorkas Daugavas Vanagu namā. Sarīkojuma "Skolēnu ceļš uz Okupācijas muzeju" mērķis bija vākt ziedojumus, lai bērniem un jauniešiem no attālākām Latvijas vietām apmaksātu ceļanaudu uz Okupācijas muzeju. Kā sacīja Maheres kundze, viņasprāt, Okupācijas muzejs ir vieta, kur ikviens var stiprināt latvisko piederību un latvisko "es". Sarīkojuma apmeklētāji saziedoja 500 dolāru, ko Daugavas Vanadzies nolēmušas veltīt Daugavpils novada Spožu vidusskolas un Dundagas novada Kolkas pamatskolas skolēnu ekskursijai uz muzeju. //

Attēlā no kreisās: OMB valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs, OM Izglītības nodaļas vadītāja Inguna Role un Ņujorkas Daugavas Vanadžu priekšniece Marija Lidija Mahere

*Cienījamie
Okupācijas
muzeja
atbalstītāji!*

Aicinām jūs informēt par sarīkojumiem, kurus organizējat muzeja atbalstam! Rakstiet vēstules un sūtiet fotogrāfijas, mēs savukārt stāstīsim tālāk par jūsu atbalstu. Tieši jūsu iniciatīva iedvesmos arī citus.

MŪSU ADRESE:

Okupācijas muzeja
sabiedrisko attiecību nozarei
Raiņa bulvāris 7,
Rīga, LV-1050
vai
pr.okupacijasmuzejs@omf.lv

Svinot 18. novembri, Čikāgas latvieši aicina atbalstīt Okupācijas muzeju

Attēlā aiz galda no kreisās: Silvija Rutenberga, Daina Albertiņa un Juris Kīns

Atzīmējot Latvijas valsts 96. dzimšanas dienu, Čikāgas Latviešu organizāciju apvienība rīkoja svinīgu sarīkojumu, kurā atbalstītāji svinētājiem atgādāja arī par Latvijas Okupācijas muzeja darbu.

Silvija Rutenberga vēstulē muzejam par svinībām 15. novembrī raksta: "Labdien! Čikāgā bija tā – svētku akts notika Ciānas draudzes telpās. Karogus ienesa Čikāgas Krišjāņa Barona latviešu skolas skolēni un latviešu gaidas un skauti. Pēc himnām skolas, Ciānas draudzes un Čikāgas vīru kori vareni nodziedāja "Skaista mana brāļa sēta", ko diriģēja Silvija Kļaviņš-Barshney. Aplausi bija jūsmīgi. Mācītāja Gun-

dega Puidza noturēja svētbrīdi un pieminēja Okupācija muzeja vajadzīgo nozīmi Latvijā, īpaši jaunatnei, lai tā zinātu un saprastu Latvijas seno vēsturi. Runu teica laikraksta "Laiks" redaktore Ligita Kovtuna. Šogad "Laiks" atzīmē 65 gadu iznākšanu. Runā viņa paskaidroja "Laiks" vēsturi un tā lielo nozīmi latviešiem, it sevišķi pēc nometņu laika Vācijā un iecelošanas ASV sākuma gados. Koncerta daļā uzstājās populārās mūzikas dziedātāja Linda Maruta (Kronberga) un apvienotais koris (šoreiz bez skolēniem). Sarīkojumu rīkoja Čikāgas Latviešu organizāciju apvienība. Tās priekšnieku Jāni Vilciņu ALA (Amerikas Latviešu apvienība) apbalvoja ar atzinības rakstu. Svētki noslēdzās ar saviesīgu pievaka-

ri. Zinājām, ka sarīkojumu apmeklēs lielāks skaits cilvēku, tādēļ atgādinājām par Okupācijas muzeju. Daina Albertiņa iekārtoja muzeja reklāmas standu. Ziņas par muzeju sniedza Juris Kīns, Daina Albertiņa un Silvija Rutenberga. Daina ikvienam apmeklētājam iedeva muzeja biedrības priekšsēža Valtera Nollendorfa atsūtīto pārskatu, kas notiek muzejā.

Nākamā dienā arī Ciānas draudzes telpās varēja apskatīt izstādi "No Home To Go To: The Story of Baltic Displaced Persons, 1944–1952". Tajā ir fotogrāfijas un apraksti par baltiešu dzīvi pēckara Vācijā nometnēs. Izstāde ir Čikāgas baltiešu kopdarbs, ko izrādīs arī citās pilsētās.

Visu labu vēlot,
Silvija Rutenberga" //

Iemūžināsim Daugavas Vanagu dibinātāja pulkveža Januma piemiņu Nākotnes Namā

Pulkveža Januma ģimene 1944. gadā. Attēlā no labās: pulkvedis Janums, meita Velta, kundze Līna, dēls Linards

Daugavas Vanagus dibināja 1945. gada 28. decembrī Zēdelgemas gūstekņu nometnē Beļģijā. Legendārais pulkvedis Vilis Janums (1894–1981) kļuva par organizācijas pirmo vadītāju. Tuvojoties notikuma 70 gadu jubilejai, Daugavas Vanagu Minsteres kopa aicina iemūžināt pulkveža Januma piemiņu Latvijas

Okupācijas muzeja Nākotnes Namā. Sadarbībā ar Latvijas Okupācijas muzeju esam noteikuši divus mērķus. Savācot EUR 10 000, pulkveža piemiņu iemūžināsim jaunās ekspozīcijas atskatā uz pirmo neatkarības posmu – sadaļā "Latvijas tauta". Savukārt – ja savāksim EUR 17 000, pulkveža piemiņai veltīsim Trešās tautas atmodas sadaļu "Neatkarības prasības".

Ziedot var pie muzeja pārstāvjiem, ar pārskaitījumu uz muzeja kontu vai muzejā. Ziedojumos kā mērķi atzīmēt: "Pulkveža Januma piemiņai". Sēklas nauda: pulkveža meita Velta Januma EUR 1000; DV Minsteres kopa EUR 500; Latviešu Kopība Vācijā EUR 660; Aija Ebdene EUR 500; Valters Nollendorfs EUR 500... //

Daugavas Vanagu Minsteres kopa

Ērtāka iespēja ziedot muzeja tīmekļa vietnē

Šoruden esam uzlabojuši ziedošanas iespējas muzeja tīmekļa vietnē www.okupacijasmuzejs.lv. Apmeklējot sadaļu "Ziedo un atbalsti", jūs varat ziedot brīvi izvēlētu summu, izmantojot savu bankas norēķinu karti vai "PayPal" virtuālās

naudas kontu. Sistēma jums piedāvās izvēlēties ziedojuma mērķi: Nākotnes Namam, kampaņai "Draudzīgais izaicinājums" vai arī muzeja attīstībai. Ziedošana tiešsaistē ir droša, jo šo iespēju sniedz pasaulē zināms un pārbaudīts e-komercijas uzņēmums "PayPal". //

Esiet pamats nākotnei!

Pateicības vakars muzeja atbalstītājiem Latvijā 9. oktobrī. Valters Nollendorfs stāsta par Nākotnes Nama virzību

Ar pateicību atzīmējam, ka 21 gada pastāvēšanas laikā muzeju atbalstījuši 6245 ziedotāji, kuri, pārreķinot eiro, kopā ziedojuši EUR 6 239 699. Bez šī atbalsta muzejs nebūtu tapis un varējis pastāvēt. Ziedojumi ir palīdzējuši un

palīdz muzejam paust vēsturisko patiesību par Latvijas valsts un tautas skarbajiem likteņiem okupācijas laikā. Tas it sevišķi svarīgi ir tagad, kad Latvijai atkal draud lielās austrumu kaimiņvalsts agresija.

2015. gada vasarā ceram visu ziedotāju vārdus ievietot kapsulā, ko

guldīsim Nākotnes Nama pamatā. Ir vēl iespēja pievienoties, ziedojot gan muzeja iekārtošanai Nākotnes Namā, gan muzeja darba paplašināšanai.

Esiet pamats nākotnei! //

Valters Nollendorfs

Ar ziedojumiem PIEMINĒTI no 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. jūnijam

* Ziedojumi Nākotnes Namam

** Ziedojumi "Draudzīgajam izai-
cinājumam"

14. jūnijā aizvestie radnieki
– USD 80,- Sv. Luisas Latv. ev. lut.
draudze;

14. jūnija atcere – CAD 300,-
Vankūveras Latv. ev. lut. draudze;
200,- DV Britu Kolumbijas no-
daļa Kanādā; USD 1572,- St. Pe-
tersburgas Latv. ev. lut. draudze
(kolekte); 350,- Dienvidkalifor-
nijas Latv. ev. lut. draudze (kolek-
te); 109,- Apvienotā Linkolnas

Latv. ev. lut. draudze (kolekte);

**14. jūnijā un 25. martā izsū-
tītie** – AUD 2000,- DV Melbur-
nas nodaļa; 1000,- DV Vanadžu
Melburnas kopa; 165,- Kanberas
Latv. ev. lut. draudze;

**Guntis ANCĀNS (miris
25.12.2013.)** – AUD 1000,-
korporācijas "Letgallia" kopa
Melburnā*; 870,- kopziedojums
Gunta Ancāna bērēs*; 200,- kor-
porācijas "Letgallia" kopa Adelai-
dē; 100,- DV Vanadžu Brisbanes
kopa*;

Viktors ANKIPĀNS – USD

50,- Lydia Peralta;

Bruno AŠKEVIČS – USD 50,-
Herta Goehner;

Velta BALTPUTNIS –
LVL 200,- Oskars Baltputnis;

Velta M. BAUMANIS –
CAD 15,- Janina Jumars;

Cecīlija BERGS – USD 100,-
Daina Apple*;

Ilmārs BLAUZDE – USD 50,-
Rainis Krīgens;

Kapteinis Ludvigs BUNE –
USD 100,- Lilija Gabliks Bune;

Ieva DAUKŠS – USD 50,- Ven-
tas 27. gaidu vienība Klīvlendē; >

- > **Aina DRAVNIEKS-GALĒJS, MD** – USD 27 457,33 Aina-Dravnieks-Galējs (TESTAMENTA novēlējums); 200,- Dr. Sigrida Renigera-Mežciema; 100,- Valdis un Maruta Karklis; **Aivars DRĒZIŅŠ (miris 2012. g.)** – AUD 100,- Inese Drēziņa; **Paulis DUKS** – USD 100,- L. Sprenne; **Ēriks DZENIS, mākslinieks** – CAD 500,- Irēne Ezergailis*; 150,- Verners Cinis; **Ringolds FREIMANIS** – AUD 100,- Gunārs Freimanis; **Jānis Z. GABLIKS** – USD 1610,- kopziedojums Jāņa Z. Gablika bērēs, draugu velte ziedu vietā*; **Jānis GOBIŅŠ** – USD 1000,- Dzidris un Monika Gobiņš; 200,- Vija un Donald Morton*; **Alfreds GRAUDIŅŠ** – AUD 200,- dzīvesbiedre Lonija Graudiņa*; **Jānis GREGORS** – USD 100,- Valda un Jānis Bolis; Zinta un Arvīds Kūlītis; Vaira un Viesturs Paegle; 75,- Karin un Erik Mandi; 50,- Anda Grasis; Rita un Jānis Krūmiņš; Vincents, Aina un Ilze Ķiselis; Jakob un Agnesa Lubis; Maija un Juris Šlesers; 25,- Vija Bachmuts; 20,- Ženija Celms; Irēne un Tālis Paups; 10,- Josephine Hedges; **Rūdolfs GROTE un Anita MILLER** – USD 25,- Jānis J. Grote; **Haralds HĀGELIS** – USD 100,- Skaidrīte Hāgelis; 50,- Alvis Hāgelis; **Richards un Zenta KALNIŅŠ, vecāki** – AUD 100,- Inārs Kalniņš; **KALPAKA atcere** – USD 441,- Čikāgas Sv. Pētera draudze; 159,- Čikāgas Korporāciju kopa; **Kārlis KAMPARS** – USD 10,- Zenta Kampars; **Jēkabs KĻAVIŅŠ** – USD 50,- John Kļaviņš; **Komunistiskā genocīda upuri** – USD 211,- Aiovas Latviešu biedrība (piemiņas sarīkojums); **Elvīra KRASTS** – CAD 100,- Elga Ozoliņš; USD 100,- Gunars Ozols; **Ilgvars KĒNIŅŠ (miris 24.01.2014.)** – AUD 400,- kopziedojums Ilgvara Kēniņa bērēs; 50,- Ruta Ēķe; Juris Rubis; **Andrejs KĪSIS** – USD 100,- Astrīda un Zīgurds Rīders; **Ilmārs LEIMANIS, brālēns, apcietināts 1940. g. un aizvests uz Sibīriju** – AUD 100,- Ingrida Garofali (50,-*); **Guntiņa S. LIELKĀJS** – USD 10 000,- Guntiņa S. Lielkājs (TESTAMENTA novēlējums*); **Pēteris A. LIELZUIKA** – USD 100,- Aira Lielzuika; **Aina MEDENE (mirusi 27.02.2011.)** – AUD 200,- vīrs Artis Medenis (100,-*); **Kārlis MUŠKE (miris 08.10.2013.)** – AUD 5000,- dzīvesbiedre Brigita Muške*; **Ilga NEMME (mirusi 2014. g.)** – USD 100,- Jānis un Toni Praudiņš; **Eduards OZOLIŅŠ** – USD 250,- Leo Steinerts; **Edmunds OZOLS** – CAD 300,- Irēne Ezergailis*; 70,- Daina Daugavietis; 30,- Rita Āpše; **Alīde un Jēkabs PALIEPS** – CAD 1000,- Jānis Palieps; **Ināra PENKULIS, dzim. DĀVIS** – CAD 100,- Aivars un Dagnija Staško*; **Mārtiņš PLADARS** – USD 50,- Valts Pladars; **Alma PODREČIKS MAČS** – USD 100,- Inta Hasenkamp Mačs; **Daila PONE** – USD 20,- Biruta un Vincent Wilson; **Egils RAMIŅŠ** – USD 50,- Inese Kaņeps; **Augusts un Marta RAŅKIS** – USD 111,- Austris Raņķis; **Dr. Ernests REINBERGS** – USD 100,- Biruta Upsons Krišjansons ar ģimeni*; **Magda RIETS** – CAD 15,- Janina Jumars; **Dr. Jānis ROBIŅŠ** – USD 500,- Minneapoles Sv. Paula Latv. ev. lut. draudze; 250,- Oļģerts un Vija Vijums; 200,- Anita Smits; 100,- Elmars un Brigita Celms; Velta un Jānis Lazda; Gatis Plūme; Jānis un Rasma Priede; 75,- Carol Rohrer; 50,- Ruta un George Bekeris; Nicholas Berkholtz; Minda Hervonen; Anna un Jim Hobbs; Daniel un Gaye Larson; Marty un Judy Nora; Peter un Colleen Nora; Rita un Juris Plesums; Ruta Prauliņš; Elmārs Priedītis; Aina un Viktors Rozenbergs; Biruta un Andris Spruds; Sarma Straumanis; Biruta Treibergs; Biruta Vārsbergs; 40,- Rita Dronē; Ruta Vētra un Kalju Kubits; Ivars Zemmelis un Maija Cepure; 35,- Astride Berg; Māra Pelēcis un Cory McLeod; 30,- Eriks un Laurie Celms; Mike un Ginger Hughes; Zane Ieleja; Julie un Neil Klund-Schubert; Guna Konters; Jānis un Elita Ozoliņš; Keith un Mara Thompson; 25,- Milda Dauka; Jane Graves; Nancy Killian; Angie Klidzejs un Gunars Bruvelis; Ilze un Bill Kostick; Anita Mucenīks; Andrejs un Antra Pakalns; Nancy Plagens; John un Sandra Plifka; Jānis un Lavonne Pogulis; Maija Stumbris; Vija un Valts Treibergs; Aija Vijums; Zīgfrīds Zoltners; 20,- anonīms; Joyce Banghart un Sammy Carr;

Mirdza Eglitis; Maruta Grean; Kathy Head; Jack un Ruta Hellman; Carolyn Jonason; Rita Sulce; 15,- Maija Klinsons; 10,- Lidijs Petersons; Margaret Ubl; Peteris Valters;

Ligija ROZE – USD 150,- Martins Roze; 100,- Vija Kārkliņš; Zaiga un Edvīns Tums; 50,- Gunta un Jānis Giga; Maija Sperauskas; 25,- Ilze Baidiņš;

Lilija Alma RUDZĪTE – AUD 600,- meita Gunta Rudzīte*;

Jāzeps SIVGALS – USD 100,- Regina Haug;

Lūcija SKUJA – USD 2200,- Rita Drone*;

Ilgvars SPILNERS – USD 100,- Māra un Andris Padegs;

Katrina STEDE – USD 20,- Laima Stede;

Guntars ŠULCS – USD 150,- Solveiga Ērmanis;

Alfreds ŪDENĀNS – USD 100,- Astra Māliņš un Valdis Vītols;

Antons VAIKULIS –

USD 50,- Dzintra L. Zariņš;

Osvalds VALKIRS –

USD 50,- Edvards Mackus;

Dagmāra VALLENS –

USD 40,- Maija un Juris Šlesers; 30,- Eleonora Šturma; Dzidra Zeberiņa-Damerel;

Antons ZALANS –

CAD 100,- Jānis Graudiņš;

Vilis un Ilze ZAUERS, vecvecāki – EUR 200,- Valdis Graudiņš;

Valdis un Aivars ZEPS – USD 50,- Betty Zeps Shuford.

Ar ziedojumiem GODINĀTI

no 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. jūnijam

* Ziedojumi Nākotnes Namam

** Ziedojumi "Draudzīgajam izai-
cinājumam"

18. novembris – AUD 430,-
Melburnas Latviešu ev. lut. Sv.
Krusta draudze;

**ADELAIDES Latviešu
biedrības 65 gadu jubilejā** –
AUD 2860,- Adelaides Latviešu
biedrība (svētku viesi);

**Aldis BIRZULIS, atzīmē-
jot 80. dzimšanas dienu** –
AUD 3150,- Aldis J. Birzulis (viesu
dāvana)*; 100,- Gregory Holman*;

**Renāte GRĀVERS, 70 gadu
jubilejā** – EUR 100,- Liāna Grā-
vers;

**Dainis MARTINSONS, 80
gadu dzimšanas dienā** –
USD 700,- Saginavas Latviešu
kluba biedru un draugu kopzie-
dojums;

**Aina RODRIGUEZ-MATA,
sveicot 95 gadu dzimšanas
dienā** – USD 95,- Rita un Mar-
tin Latsons;

**Normunds un Ināra UPĪTE,
50 gadu laulības atcerē** –
USD 200,- kopziedojums (Gun-

ta un Tāivaldis Cepurītis, Artūrs
un Mirdza Gaiķis, Jānis un Velta
Lazda, Maija un Andis Nīkurs);
50,- Vita Kākulis;

**Dr. Zigfrīds ZADVINSKIS,
90 gadu dzimšanas dienā** –
USD 200,- Velga un Jānis Plāte;
100,- Grand Rapidas Latv. bied-
rības Dāmu pulciņš; 90,- Anna
un Don Dauksts; Ivars Petrov-
skis; 50,- Grand Rapidas Latv.
ev. lut. draudze; Valija Rauceps;
Lidijs un Vitalijs Tarbunas; 25,-
Brigita Valts; Ēriks un Māra
Zirnis.

Ziedojumi DAŽĀDIEM MĒRĶIEM

no 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. jūnijam

* Ziedojumi Nākotnes Namam

** Ziedojumi "Draudzīgajam izai-
cinājumam"

AUD

59 000,- ANONĪMS*; **5000,-**
Irma Ziemeļe (TESTAMENTA
novēlējums); **2000,-** Sidnejas
Latviešu biedrības Dāmu kopa;

Natālija Neiburga*; **400,-** Gu-
nārs Bērzzariņš; **370,-** Ināra
un Valdis Graudiņš; **150,-** Vel-
ta Krūmiņa*; **100,-** Balaratas
Latv. ev. lut. draudze Austrāli-
jā; Melburnas Latviešu biedrī-
ba*; M. un A. Balodis; Andris
un Dace Dārziņš; Jānis un Ieva
Kains; Elvīra Latišs; D. Luste;

Arvīds un V. Puķe; Leo un Zane
Riters; Marta Rozentāle*; Aus-
ma Rozīte; Gints Stipnieks*;
80,- Vija Zars; **60,-** Silvija,
Andris un Jānis Miglis; **50,-**
Harijs Bergers; Ilze Papworth;
Aija Wilson; **30,-** Arvīds Win-
ters (15,-*); **15,-** Sidnejas Lat-
viešu biedrība;

> CAD

1672,- Toronto Studenšu korpor. kopa*; **500,-** Margers un Vija Groskaufmanis*; Jānis Šņuciņš*; **400,-** Ilze Plaudis (200,-*); **300,-** Richards Grigors; Vitauts un Ilze Kalniņš*; Biruta Platups*; **200,-** Andrejs Apinis; L. Gerdens; Gunārs un Vija Ilziņš (100,-*); Biruta Legzdīņš*; **150,-** Elmārs Bērziņš; **100,-** Vilma Bertulsons; Alberts un Astra Bērziņš; Imants Pauls Bunkis; Pāvils Cakuls; Jānis Jente; Aija Ondrich*; P. Vasariņš; **50,-** Voldemārs un Andra Kankis; Rute Pakalns; Gunars Reinfelds; Gundars Roze; Uldis Treiers*; **30,-** Valija Trencis; **25,-** Māra Kūlnieks; Maija Ķuze; Edīte Mogensen; Imants Jānis Ozols;

EUR

1770,- DV ASV valde (filmai par Zedelgemu); **1630,-** DV Kanādas Valde (filmai par Zedelgemu); **1000,-** Mārtiņš Antons; **947,63** Ziedot LV Fonds; **750,-** Dr. Maksims Strunskis; **500,-** Velta Skujiņa*; **200,-** Peder Jacob Ellehave Kvagh; **180,-** Ieviņa Picka-Emharte; **140,-** Zigmārs Turčinskis*; **100,-** Nora un Pēteris Aivars*; Marija Krūmiņa; **60,-** R. Parris; **50,-** Guntis Ancāns; Andris Kiors; Zane Rozenberga*; **30,-** Valdis Briedis; **28,46** Dymphie Burger; **20,-** Olafs Silīņš; Edgars Veikins; **10,-** Hans Gunther; Maksim Kobieliev;

LVL

10,- Dr. Michael Lassleben;

USD

20 000,- Ināra un Jānis Apinis (filmas "Uz spēles Latvija" veidošanai); **2000,-** Arnolda Lāča Ģimenes fonds; Andrejs Egļite (1500,-*); Dzintra un Jānis

Janavs*; Pauls un Irēne Lazda; Aivars Slucis; **1500,-** Marta un Pēteris Balodis; **1000,-** Ģenerāļa Kārļa Goppera fonds ASV (jauniešu patriotiskās audzināšanas un Latvijas vēstures izzināšanas projektiem); Nūdžersijas Latv. federālā kredītsabiedrība; Silvija Rutenbergs; Edwards Strazdiņš; **705,-** Filadelfijas Latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze; **645,-** Oregonas Latviešu biedrība; **525,-** Daira Skriblis*; **505,-** Vaira Pelēkis Christopher*; **500,-** Bukskauntijas Latv. ev. lut. draudze ASV; DV apvienība Ņujorkā; Latviešu biedrība Vašingtonas štatā; Minneapolis Sv. Paula Latv. ev. lut. draudzes Dāmu saime; Vašingtonas Latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Vincents Dindzans; Maija un Imants Ikstrums*; Andrejs Ozoliņš; Līga un Wolfhart Schubach; Drs. Ilze un Richard Schwartz; Leo Steinerts*; John Stūrmanis; **306,-** San Diego Latv. ev. lut. draudze; **300,-** Bostonas Trimdas draudzes Dāmu saime; Ruta Kress; Sylvia Udris; **250,-** Selga Pētersons; Sedgwick ģimene; Dailons un Irina Stauvers; **200,-** Apvienotā Linkolnas Latv. ev. lut. draudze; Sigurds Brīvkalns; Sarma Davidson*; R. Finlayson; **194,-** Lansingas Latv. ev. lut. draudze; **150,-** Oregonas Latv. ev. lut. draudze; Ruta L. Kupcis; Inara un Andris Rogainis; Astrīda Stalis; **110,-** Velta Spārniņš; **100,-** DV apv. Nūdžersijā; Brigita Balaram; Irene Balks; Velta un Andris Bensons*; Osvalds Blaus; Ārija Brikmanis*; Mārīte Butners; Daira un Juris Cilnis*; Līvija Circenis*; Herberts un E. Everss; Sigurds un Aija Fromholds; Roberts Inveiss; Uldis un Anna Inveiss*; Martin Isaks; Imants Kalniņš; Arvīds Lielkājs; Inta

Moruss-Wiest*; Dr. Manfreds Munters; Gunars Potapous; Vija Rauda*; Andrew Robins; Ināra Rogainis*; Aldis Simsons; Fricis Sīpols; Aina Thomas; Arnis Tubelis; Edvīns Tums; Edvīns Upītis; Ausma un Alberts Vīgants; Ģirts un Maija Zeidenbergs; Vija un Aivars Zeltiņš; **95,-** Valters Nollendorfs (prezentācija Seatlā); **90,-** Helen Slarke; **75,-** Anda Allen*; **72,-** Ročesteras Latv. ev. lut. Krusta draudze; **50,-** Daina Apple; Ilma Apsītis*; Valdis Baidiņš*; Māra Bērziņš*; Jānis un Anita Blija; Maija un Bruno Boriss; Oļģerts Cakars; Silvija un Douglas Copeland*; Arturs un Christine Dinbergs; Daumants Hazners; Janīna Janšēvics*; Līga Jefferds*; Valdis J. Jodais; Māra Johnson*; Elza Kozlovskis; Maija un Edvīns Krams; Dr. I. Lakstīgala; Ingrida Mieme; Miervaldis Mieriņš; Aija Pakulis; Irene Paškovskis*; Rita Podnieks; Antra Priede Berger; Dzidra Razevska Upans*; Māris Roze; Pēteris Simsons; Imants Strautmanis; Silvija Stukuls; Harijs Taube; Indulis Zariņš; Eriks Ziediņš; Valda Ziemelis; **45,-** Zenta Bergmanis*; **40,-** Lauma un Ivars Zušēvics; **30,-** Dagnija Bite; Māra Brikovskis; Baiba Gillard Kuriņa; Ināra Grigolats; Sarmīte Straupenieks*; Dzidra Zeberiņa-Damerel; **25,-** Teodors Ermansons; Vallija Freimanis*; Viesturs un Eva Gāle; John Galejs; Olga Griķis*; Eric un Irene Jansons; Lilijs Paegle; Lilijs Sankalis*; George Udris; Albert Veinberg; Muditte Waterman; Ausma un Harijs Zikmanis; **20,-** Jānis Bicevskis; Diana Francis; Sarmīte Lunde*; Zane Russell-Balks; **15,-** John C. Anderson; Roberts Ķeņģis; **10,-** Ojārs Brūveris; Pauls Kupšis; Guntis Puriņš.

In this issue

The exhibition *Latvia: the fight for freedom*, based on material from the Museum, is on the front page of this issue. It is open until 11 January 2015 in the Chapel of St. Agata in the Plaza del Rey, Barcelona. The text *Tēvzemei un brīvībai* appears on the Freedom Monument in Riga, and means *For the Fatherland and Freedom*. The exhibition describes the history of Latvia from independence in 1918 to joining the European Union in 2014. (Pages 1 and 9).

The Chairman of the Board, Valters Nollendorfs, gives his views on how the Museum will await the year 2018 – the centenary of the proclamation of the Republic of Latvia. The Museum will then celebrate its 25th anniversary, housed in the reconstructed building with a new and modern permanent exhibition. It will also have a permanent exhibition in the KGB House. The Occupation Museum Association of Latvia will have a young, dynamic membership, ready for developments over the next 25 years. (Pages 1 and 2).

Photographs – the President of Turkey visiting the Museum in October, and a scale model of the reconstructed Museum building currently on view in the Latvian National Library. (Page 2).

Inese Krieviņa interviewed the incoming director, Gunārs Nāgels, and we see him at work, in an anti-Soviet demonstration in Copenhagen in 1985, at the Golodomor Memorial in Kiev during the Maidan demonstrations this year, and expounding on Latvian history to Queen Silvia of Sweden in March. (Pages 3 to 5).

Līga Strazda, who led the project *Walk through the Corner House*, re-

veals that over 70 000 people visited the Museum's temporary exhibition or went on the guided tour of the former KGB headquarters between May and October this year. The *Corner House* had been open to the public for the first time this year as part of *Rīga 2014* – Riga's year as the European Capital of Culture. Pending financing from the Ministry of Culture, the Museum will reopen the exhibition and guided tours in 2015. (Pages 6 and 7).

The Head of the Museum's Education Department, Inguna Role, describes the Museum's highly praised seminars for pupils and teachers. They will continue in the spring, subject to available financing. (Page 8).

Kārlis Dambītis has joined the Museum as a curator, and describes his interest in military history. (Page 9).

Some of the Museum's new acquisitions – a greeting card on birch bark sent from the Eastern Front in 1943, an electric typewriter used for the underground publication *Auseklis* in 1987, the Latvian Flag used by the Latvian Embassy in London from the 1930s to 1980s, a notebook made in 1952 by a Latvian prisoner in Siberia, an election poster supporting the Popular Front of Latvia for the elections to the Supreme Council of the Republic of Latvia in 1990, a suitcase made by the dissident Gunārs Astra, who used it to send books from his place of incarceration to Latvia. (Pages 10 and 11).

The Museum would not exist without financial support from the Latvian community. Elvira Chalupsky from Australia donated her property in Latvia, and the Women's Auxiliary of the Latvian Welfare Association in New York (Daugavas

Vanadzies) raised money to support school visits to the Museum. (Page 12). The attendees of the Latvian National Day celebrations in Chicago were reminded about the Museum. (Page 13). The Latvian Welfare Association (Daugavas Vanagi) in Münster has called for donations to the Museum in memory of the first leader of the Daugavas Vanagi, Colonel Vilis Janums. (Page 14).

Donating to the Museum has been made even easier, with PayPal providing credit card facilities. (Page 14).

Valters Nollendorfs talked about the Museum reconstruction at the Museum supporters' social evening in October. When building works start, hopefully in the summer of 2015, a capsule with a list of all those who have donated to the Museum will be placed in the foundations. There is still an opportunity to join this list. (Page 15).

Pages 15 to 18 contain lists of financial donations to the Museum in the first half of 2014, including names of people who have been commemorated or honoured by a donation. //

Gunārs Nāgels
Director

Muzejs būs pateicīgs par jūsu ziedojumu, jo no tā ir atkarīga muzeja nākotne

Ziedojumus muzejam un grāmatu pasūtīnājumu var nodot, sūtīt un pieteikt:

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejā, Raiņa bulvārī 7, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta nr. LV67UNLA0002400700517. Muzejā var ziedot ar kredītkarti.

Pa pastu var pieteikt ziedojumu, uzrādot vārdu, adresi, tālruna numuru, kartes nosaukumu, numuru un derīguma beigu termiņu.

Kanādā: čeki rakstāmi LRDF ("Latvia Relief and Development Fund") ar piezīmi "ziedojums Okupācijas muzejam", c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumu nodokļiem.

Austrālijā: čeki rakstāmi Okupācijas muzejam, Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd., Randwick, NSW 2031, Australia.

Lielbritānijā: Inese A. Smith
36 Fairmount Drive
Loughborough
LE11 3JR, United Kingdom
ASV: čeki rakstāmi OMFA, c/o Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA. Ziedojumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus. Ar kredītkarti vai "PayPal" tiešsaistē muzeja mājaslapā www.omf.lv Par veikto ziedojumu rakstiet: ziedojumi@omf.lv

Apkārtraksts nr. 38,
2014. gada rudenī, Rīgā.
Iznāk divas reizes gadā.
ISSN 1407-3668
Redaktore Līga Strazda, Inese Krieviņa, korektore Dzintra Auziņa, maketētājs Jānis Kulmanis.

Atsauksmes par šo apkārtrakstu
aicinām sūtīt uz
pr.okupacijasmuzejs@omf.lv

Latvijas Okupācijas muzejs,
Raiņa bulvāris 7, Rīga, LV-1050

Tālruni: birojs – 67212715,
Izglītības nodaļa – 67211030,
www.omip.lv
Fakss 67229255
E-pasts: omf@latnet.lv
Mājaslapa: www.omf.lv
www.okupacijasmuzejs.lv
Reģ. nr. 40008018848

Vāka foto: izstāde "Latvija: cīņa par brīvību" Svētās Agates kapelā Barselonā, Spānijā